

RAY BRADBURY

**SEM PŘICHÁZÍ
NĚCO ZLÉHO**

Sem přichází něco zlého

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Ray Bradbury

Sem přichází něco zlého – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

RAY BRADBURY

**SEM PŘICHÁZÍ
NĚCO ZLÉHO**

Copyright © 1962, renewed 1990 by Ray Bradbury
By arrangement with the Proprietors. All rights reserved
Translation © Jarmila Emmerová, 2007
Epilogue © Lahna Diskin, 2001
Epilogue translation © Jiří Hron, 2022
Cover design © Milan Malík / www.mimo.cz, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-7662-439-9
ISBN e-knihy 978-80-7662-443-6 (1. zveřejnění, 2022) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7662-444-3 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-7662-445-0 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

*Tuto knihu s láskou věnuji památce
GENEA KELLYHO,
jehož vystoupení ovlivnila a změnila můj život*

Člověk miluje, a miluje to, co mizí.

W. B. YEATS

*Neusnou, pokud nespáchají něco zlého, o spánek
jsou připraveni, dokud někoho nepřivedou k pádu.
Neboť chlebem svévole se živí, vínem násilí se napájejí.*

Příslaví 4:16–17

*Nevím, co všechno může přijít, ale ať je to cokoli,
půjdu tomu vstříc s úsměvem.*

STUBB v románu *Bílá velryba*

PROLOG

Tak především byl říjen, měsíc, který má pro chlapce zvláštní kouzlo. Ne že by ostatní měsíce roku své zvláštní kouzlo neměly. Ale jsou špatné a dobré, jak říkají piráti. Například září je měsíc špatný: začíná škola. Nebo srpen, ten je dobrý: škola ještě nezačala. Ovšem červenec, červenec je dobrý stoprocentně: o škole nemůže být ani řeč. A červen, červen je bezesporu ze všech nejlepší, dveře škol se otvírají dokořán a září je vzdálené miliardu let.

Ale zpátky k říjnu. Škola je už celý měsíc, člověk si jakžtakž zvykl na její otěže a den za dnem se v nich vleče. Má čas myslet na smetí, co by se dalo vysypat na verandu starého Pricketta, anebo na kostým chlupaté opice chystaný na večer, který poslední den tohoto měsíce pořádá YMCA. A když je v říjnu kolem dvacátého a všechno čpí kouřem, obloha je oranžová a popel za soumraku šedý, to se zdá, že Halloweenu se zástupy košťat a prostěradly vlajícími za každým rohem se člověk nedočká.

Ale v jednom podivném, bouřlivém, temném a událostmi nabitém roce přišel Halloween dřív, než měl.

Jednoho roku přišel Halloween 24. října tři hodiny po půlnoci.

Jamesi Nightshadeovi z ulice Oak Street č. 97 bylo v tu chvíli třináct let, jedenáct měsíců a třiadvacet dní. Jeho sousedovi, Williamu Hallowayovi, bylo třináct let, jedenáct měsíců a čtyřadvacet dní. Oba měli čtrnáct let na dosah, už už je drželi v rukou.

A právě v tomhle říjnovém týdnu přes noc dospěli a už nikdy nebyli tak mladí.

I PŘÍCHODY

KAPITOLA 1

Obchodník s hromosvody dorazil krátce před bouřkou. Toho podmračeného dne ke konci října šel po ulici v městečku Green Town ve státě Illinois a pokradmu se ohlížel přes rameno. Kdesi nepříliš daleko bičovaly zem obrovské blesky. Kdesi se nedala nevzít na vědomí bouře jako veliké zvíře cenící strašlivé zuby.

Ten obchodník chrastil a řinčel velikým koženým vakem ukrývajícím nadměrné skládačky železářského zboží, které však jeho výřečnost obratně skládala dům od domu, až nakonec skončil u travnaté plochy, kde se mu něco nezdálo.

Ne, ne ta tráva. Obchodník zvedl pohled. To ti dva kluci v trávě nahoře na mírném svahu. Stejně velcí, stejně rostlí, seděli tam, z větviček vyřezávali píšťalky a mluvili o minulých i budoucích časech – spokojení, že v uplynulém létě zanechali otisky prstů na každém přemístitelném předmětu v městečku a od té doby, co začala škola, také otisky bot na každé dostupné cestičce mezi jezerem zde a řekou tam.

„Čau, kluci!“ křikl ten člověk v šatech barvy bouře. „Jsou vaši doma?“

Kluci zavrtěli hlavou.

„A co vy, máte peníze?“

Kluci zavrtěli hlavou.

„Tak v tom případě...“ Obchodník kousek popošel, zůstal stát a nahrbil se. Jako by si najednou uvědomil, že mu zezadu na krk civí okna domů nebo ta chladná obloha. Pomalu se otočil a nasál vzduch. Opadanými stromy cloumal vítr. Skulinou mezi mraky

se prodraly sluneční paprsky a ražbou pozlatily pár posledních dubových listů. Jenže slunce zašlo, mince zmizely, vzduch zešedl; obchodník se protrhl z oblouzení.

Zvolna se šinul vzhůru po travnaté ploše.

„Mladej,“ ozval se. „Jakpak se jmenuješ?“

A první chlapec, s vlasy světlými doběla jako mléč zelinný, zamhouřil oko, naklonil hlavu a pohlédl na obchodníka druhým, otevřeným okem, zářivým a jasným jako kapka letního deště.

„Will,“ řekl. „William Halloway.“

Bouřkový džentlmen se otočil. „A ty?“

Druhý chlapec se ani nehnul, zadumaně ležel na břiše v podzimní trávě, skoro jako by nějaké jméno vymýšlel. Vlasy měl husté, rozčepýřené, leskly se v barvě navoskovaných kaštanů. Oči, upřené na jakýsi vzdálený bod ve vlastním nitru, byly křišťálově zelené jako máta. Po chvilce si lhostejně vložil do pusy stéblo suché trávy.

„Jim Nightshade,“ řekl.

Bouřkový obchodník pokýval hlavou, jako by to celou dobu věděl.

„Nightshade. To je zvláštní jméno.“

„Ale sedí,“ řekl Will Halloway. „Já jsem se narodil minutu před půlnocí třicátého října. Jim se narodil minutu po půlnoci a to už bylo třicátého prvního.“

„Halloween,“ doplnil Jim.

Tenhle příběh vyprávěli kluci každý po svém od malička, pyšní na své maminky, bydlící v těsném sousedství, které do porodnice spěchaly spolu a syny přivedly na svět v rozmezí vteřin – jednoho světlého, jednoho tmavého. Měli za sebou už pěknou řádku společných oslav. Dort byl jeden, Will na něm minutu před půlnocí zapálil svíčky, a když odbila půlnoc a začal poslední den měsíce, Jim je sfoukl.

Will to nadšeně převyprávěl, Jim tiše odsouhlasil. A obchodník, který prchal před bouří a váhavě tu teď stál, to vyslechl a přejížděl pohledem z jednoho na druhého.

„Halloway. Nightshade. Peníze žádny, je to tak?“

Muž, zarmoucený vlastní nezištností, prohrábl kožený vak a vytáhl z něj jakýsi železný předmět.

„Tohle si vezte, zadarmo! Proč? Do jednoho z těchhle domů uhodí blesk! Bez té tyče – prásk! Plameny a popel, vepřová pečeň spálená na škvarek! Berte, dokud je!“

Obchodník předmět pustil. Jim se ani nehnul. Zato Will železo chytil a vyjekl.

„Páni, to je tíha! A jak divně to vypadá. Takovýhle hromosvod jsem v životě neviděl. Koukni, Jime!“

A Jim se protáhl jako kočka a konečně otočil hlavu. Zelené oči se rozšířily a vzápětí zúžily na štěrbinu.

Ten kovový předmět byl vykován zpola jako půlměsíc, zpola jako kříž. Ke střednímu dílu byly dodatečně přiletovány malé ozdůbky a všelijaké přívěsky. Celý povrch toho předmětu byl umně popsán slovy vyrytými v cizích řečech, jmény, při nichž by si člověk udělal na jazyku uzel nebo si vyvrátil čelist, pikto-grafy různého hmyzu, ježatého, samý drápek a kusadla.

„Tohle je z Egypta.“ Jim ukázal nosem na brouka přilepeného k železu. „Skarabeus.“

„Svatá pravda, chlapče!“

Jim zamžoural. „A tamhleto jsou – feničanské klikyháky.“

„Správně!“

„Ale proč?“ zeptal se Jim.

„Proč?“ opakoval obchodník. „Proč egyptské, arabské, habešské, indiánské? Inu, jakou řečí mluví vítr? Jaké národnosti je bouře? Ze které země pocházejí deště? Jakou barvu má blesk? Kam jde hrom, když odezní? Víte, kluci, člověk musí být připravený ve všech možných jazycích a na všechny možné tvary a formy, když chce zaklínat to, čemu námořníci říkají Eliášův oheň, ty koule modrého světla, které se po zemi kradou za kořistí jako prskající kočky. Na celém světě jenom já mám hromosvody, které slyší, cítí, poznají a odrazí každou bouři bez ohledu na její jazyk, hlas, projev. Žádný cizí hrom neburácí tak hlasitě, aby ho tenhle hromosvod nedokázal ztišit!“

Ale Will teď upřeně hleděl do dáli, za obchodníka.

„Do kterého?“ zeptal se. „Do kterého domu uhodí?“

„Do kterého? Počkej. Vydrž.“ Obchodník zapátral v jejich tvářích. „Jsou lidi, kteří blesk přitahují, vtáhnou ho do sebe jako kočky dech nemluvnat. Někdo má přitažlivost zápornou, někdo kladnou. Někdo ve tmě září. Někdo vyhasíná. A teď, vy dva... já –“

„Jak si můžete být tak jistý, že tu blesk něco zasáhne?“ ozval se najednou Jim s rozzářenými očima.

Obchodník jako by sebou trhl. „Mám přece nos, oči a uši. Oba tamhle ty domy, jejich trámy! Poslouchejte!“

Naslouchali. Možná jejich domy opravdu lomcoval chladný odpolední vítr. A možná ne.

„Blesk potřebuje koryto – stejně jako řeka –, aby mohl vletět dovnitř. Jedna z tamhle těch mansard je dnem vyschlé řeky a celá se třese, aby tudy mohla nechat blesk prolétnout. Dnes večer!“

„Dnes večer?“ Jim se spokojeně posadil.

„A nebude to žádná obyčejná bouřka!“ řekl obchodník. „Říká vám to Tom Bouřňák. Pěkné jméno pro člověka, který prodává hromosvody, co? Myslíte, že jsem se tak přejmenoval? Ale kdepak! Že mě to jméno dohnalo k mému podnikání? Správně! Jak jsem vyrůstal, uvědomoval jsem si, že se na svět z oblak vrhají plameny a lidi před nimi utíkají a schovávají se. A mě napadlo: udělám si diagram hurikánů, bouře zmapuju a pak poběžím před nimi se svojí zázračnou obranou, se železnými holemi v rukou! Už jsem zabezpečil a před zkázou ochránil sto tisíc bohabojných domovů, to nepřeháním. Takže když vám, kluci, tvrdím, že zoufale potřebujete pomoc, poslouchejte mě! Než padne tma, vylezte tamhle na střechu, tenhle hromosvod nahore připevněte a uzemněte ho do téhle poutivé země!“

„Ale který myslíte dům? Který?“ naléhal Will.

Obchodník se otočil, velikým kapesníkem si utřel nos a pak pomaloučku kráčel přes travnaté prostranství, jako by se blížil k obrovské časované bombě, která tam potichu tiká.

U verandy před Willovým domem se chytil za sloupky zábradlí, rukou přešel dřevěnou podpěru a prkno podlahy, pak zavřel oči a naklonil se k domu blíž, aby k němu mohla promluvit jeho kostra.

Po chvílce váhání se opatrně vydal k Jimovu domu v sousedství. Jim se napřímil, aby dobře viděl.

Obchodník natáhl ruku a prsty se lehce dotýkal starého nátěru, přejížděl ho a hladil.

„Tenhle,“ řekl konečně, „tenhle to je.“

Jim se zatvářil hrdě.

Aniž se obchodník ohlédl, zeptal se: „Jíme Nightshade, tady bydlíš ty?“

„Ano, tady,“ potvrdil Jim.

„Mohlo mě to napadnout,“ poznamenal obchodník.

„No a co já?“ řekl Will.

Muž znovu zavěťřil u Willova domu. „Ne, ne. Možná že pár jisker přeskočí do vašich okapů. Ale skutečný cirkus bude v sousedství, u Nightshadeových! Bude to tak!“

Rozběhl se přes trávník pro svůj veliký kožený vak.

„Já běžím. Bouře se blíží. Pospěš si, Jime. Jinak – prásk! Až tě najdou, budeš mít všechny nikláky a desetníky a kovové peníze roztavené elektrolýzou. Abraham Lincoln na nich splyne s Miss Columbia, orel bude na rubu čtvrtáků oškubaný dohola, všechno se ti to rozteče v džínech. A co víc se může stát! Jakmile nějakého kluka zasáhne blesk, stačí mu povytáhnout víčko a poslední scéna, kterou ten hoch v životě viděl, je na oční bulvě úhledně vyvedená jako Otčenáš na špendlíkové hlavičce. Na mou duši! Kabinetní fotografie toho záblesku, jak se snáší z nebe. Nafoukne člověka jako frkačku, a jak se frkačka zase svinuje, vysaje mu duši! Padej, hochu! Přitluč hromosvod hezky vysoko, nebo rána nedožiješ!“

Otočil se na podpatku, železné tyče v objemném vaku zařinčely, rozběhl se po cestě, pohledy vrhal na oblohu, na střechu, na stromy, až nakonec oči zavřel, pohyboval se poslepu, nasával vzduch a pro sebe si mumlal: „Je to tak, zle je, už se to blíží, cítím to, zatím hodně daleko, ale řítí se to rychle...“

Muž v šatech temné bouře, s kloboukem v barvě mračen staženým hluboko do očí, zmizel – a listí na stromech šelestilo, nebe najednou jako by zestárlo, Jim s Willem zkoušeli, jestli ve větru neucítí elektřinu, a mezi nimi na zemi ležel hromosvod.

„Nestůj tady, Jime,“ řekl Will. „Mluvil o vašem domě. Připevníš přece na střechu ten hromosvod, nebo ne?“

„Nepřipevním,“ usmál se Jim. „Proč bych kazil takovou podívanou?“

„Podívanou? Zbláznil ses? Jdu pro žebřík! Ty přines kladívko, hřebíky a drát!“

Ale Jim se ani nehnul. Will ho nechal být a rozběhl se. Vrátil se se žebříkem.

„Jime, myslí na maminku. Ty chceš, aby uhořela?“

Will lezl vzhůru po straně domu, sám, a shora se podíval dolů. Jim se posunul k patě žebříku a začal lézt.

Kdesi daleko v kopcích zatažených mračny zahřměl hrom.

Na hřebenu střechy Jima Nightshadea byl vzduch čerstvý a řezavý.

To uznal i Jim.

KAPITOLA 2

Na světě širém není nic lepšího než knihy o tom, jak se do nepotivců lijí hektolitry vody, jak se rozsekají na tisíce kousků anebo jak se doběla rozžhavená láva lije ze zámeckých hradeb na různé kašpary a mastičkáře.

Tvrdil to Jim Nightshade, nic jiného nečetl. Když to právě nebylo o vyloupení První tuzemské banky, pak to byl návod, jak vyrábět katapulty anebo vytvarovat bachratý černý deštník na kostým netopýra pro bláznivý rej, který se konal večer před Halloweenem.

Jim to jedním dechem všechno vylíčil.

A Will to do sebe jedním dechem nasál.

Než připevnili hromosvod k Jimovi na střechu – Will pyšný jako páv, Jim zahanbený, protože to považoval za společnou zbabělost –, už se připozdívalo. Po večeři nastala chvíle, kdy týden co týden poklusem vyrazili do knihovny.

Jako všichni kluci nikdy nešli pomalu. Stanovili si cíl a letěli k němu cestou necestou. Žádný nevyhrál. Žádný ani vyhrát nechtěl. Patřilo k jejich přátelství, že jen chtěli pořád běžet bok po boku. Společně braly jejich ruce za kliku knihovny, společně protrhla jejich hrud' cílovou pásku, tenisky vyšlapaly souběžné cestičky přes trávníky, sestříhané křoviny a koruny stromů s veverkami; nikdo neprohrával, vyhrávali oba a tak si své přátelství pěstovali na horší časy.

Tak tomu bylo i toho večera, kdy se v osm hodin nechali hnát větrem – zprvu teplým, pak chladným – dolů do městečka. Na loktech a konečcích prstů jako by se jim třepotala křídylka, pak

se najednou vnořili do nových poryvů větru a ta průzračná podzimní řeka je střemhlav vrhla směrem, kterým potřebovali jít.

Schody vzhůru, tři, šest, devět, dvanáct! Plesk! Jejich dlaně dopadly na dveře knihovny.

Jim s Willem se na sebe zazubili. Byla to nádhera, tyhle tiché, větrné říjnové večery, kdy na ně uvnitř čekala knihovna s letitými, zaprášenými svazky a lampičkami se zeleným stínidlem.

Jim se zaposlouchal. „Co je to?“

„Myslíš ten vítr?“

„Jakoby nějaká hudba...“ Jim zamžoural k obzoru.

„Žádnou neslyším.“

Jim zavrtěl hlavou. „Už je to pryč. Možná tam ani nic nebylo. Jdeme!“

Otevřeli dveře a vešli dovnitř.

Zůstali stát, před sebou poklady knihovny, které čekaly jen na ně.

V okolním světě se toho moc nedělo. Zato tady, právě ten večer, v zemi z papíru a kůže, se mohlo stát cokoli a vždycky se taky stalo. Stačilo se zaposlouchat! A bylo slyšet tak vysoké hlasy tisíců lidí, že je věřili jen psi. Miliony lidí obsluhovaly kanony a brousily gilotiny. Číňani ve čtyřstupech pochodovali v nekonečných řadách. Pravda, tiše a neviditelně, ale Jim a Will byli obdařeni ušima a nosem a také jazyky. Tohle byla továrna na kořeni z dalekých zemí. Tady dřímaly cizokrajné pouště. Vpředu byl stoleček, u něhož paní Watrissová, milá stará dáma, označovala vypůjčené knihy nachovým razítkem, ale tam dál, tam dole se rozkládal Tibet, Antarktida i řeka Kongo. Tam procházela druhá knihovnice, slečna Willsová, přes Vnější Mongolsko a tiše přenášela fragmenty Pekingů, Jokohamy a ostrova Celebes. Ještě dál, ve třetí uličce mezi knihami, nějaký starší člověk šustil ve tmě koštětem a smetal rozsypané kořeni...

Will na něho zůstal koukat. Tenhle starý člověk, jeho práce, jeho jméno – pokaždé překvapení!

Je to Charles William Halloway, řekl si v duchu Will, žádný dědeček, žádný zapomenutý strýc odkudsi zdaleka, jak by si někdo mohl myslet, ale... *můj tatínek*.

Jak se tam v té uličce tatínek ohlíží, je taky užaslý nad tím, že má syna, který se přišel podívat na tenhle svět, uzavřený kdesi v nesmírné hlubině? Když se před ním Will objevil, vypadal tatínek vždycky ohromeně, jako by se neviděli už celý lidský věk, během něhož jeden zestárl a druhý zůstal mladý, a ta skutečnost se postavila mezi ně...

Stařec se z dálky usmál.

„Jsi to ty, Wille? Od rána jsi povyrosl.“ Charles Halloway pootočil hlavu. „A Jim? Oči tmavší, tváře bledší, ty si dláždíš cestu do hrobu, Jime?“

„To by v tom byl čert,“ řekl Jim.

„Nic takového neexistuje. Zato peklo máme přímo tady pod ‚A‘: Alighieri.“

„Tomu nerozumím,“ řekl Jim.

„Trochu jsem to přehnal,“ zasmál se otec. „Mám na mysli *Peklo* od Danta Alighieriho. Podívej se na tohle. Jsou to kresby malíře Dorého, na nich je všechno. Žádné peklo nevypadá líp. Tady se duše propadají v řídkém bahnu. A tady někdo visí hlavou dolů, obrácený dočista naruby.“

„Páni!“ Jim si prohlížel ilustrace z obou stran a listoval jimi dál. „Máte taky obrázky dinosaurů?“

Otec zavrtěl hlavou. „Ty jsou tamhle v další uličce.“ Popošel tam s hochy a ukázal prstem. „Tady je máme: *Pterodaktyl*, *dravec zkázy*! A co tohle *Varování osudu: Sága o obřích ještěrech*! Spojen, Jime?“

„To si pište!“

Otec mrkl na Willa a ten na něho. Stáli vedle sebe, chlapec s vlasy barvy zralého obilí a muž s vlasy jako měsíční světlo, chlapec s tváří letního jablíčka, muž s tváří zimního jablka. Jak to, že můj táta, letělo Willovi hlavou, vypadá... jako já v rozbitém zrcadle?!

Will si najednou vybavil noci, kdy se ve dvě ráno vzbudil, šel na záchod a přitom za oknem šmíroval po městečku, viděl to jediné světlo ve vysokém okně knihovny a uvědomil si, že tatínek je po nocích sám, mluví si pro sebe a čte ve světle lamp, jejichž

zelená stínidla připomínala džungli. Rozesmutnilo ho a měl z toho divný pocit, když teď to světlo viděl a věděl, že ten starý člověk – zarazil se a opravil – jeho otec, je tu v tom stálém pološeru.

„Wille,“ řekl muž, který byl také vrátný a shodou okolností jeho otec, „a co ty?“

„Co já?“ Will sebou trhl.

„Potřebuješ knihu bílého, nebo černého klobouku?“

„Jakých klobouků?“

„To máš tak, Jim –“ kousek popošli, otec přejížděl prsty po hřbetech knih – „nosí obrovský černý klobouk a čte knihy, které tomu odpovídají. Jim Moriarty Nightshade, je to tak, Jime? Teď každým dnem postoupí od románového zloducha Fu-Manchua k Machiavellimu – vezme si středně velký, měkký plstěný klobouk s podélně promáčknutým dýnkem. Anebo tamhle k doktoru Faustovi – nasadil by si mimořádně široký černý stetson. To ovšem přenechává ty bílokloboučáře tobě, Wille. Tady je Gándhí. Ve vedlejší místnosti svatý Tomáš. A na vyšší úrovni sám... Buddha.“

„Nebude ti vadit,“ řekl Will, „když zůstanu u *Tajuplného ostrova*?“

„Co je to tu za řeči o bílých a černých kloboucích?“ zeptal se nevrle Jim.

„Inu –“ otec podal Willovi román Julese Vernea – „to proto, že jsem se před mnoha lety sám musel rozhodnout, kterou barvu budu nosit.“

„No a kterou jste si vybral?“ zeptal se Jim. Otce to překvapilo. Nervózně se zasmál.

„Udivuje mě, Jime, že se musíš ptát. Wille, vyříd' mamince, že jsem za chvíli doma. A teď pryč odsud, oba dva. Paní Watrissová!“ zavolal tiše na knihovnici u stolku. „Dinosauri a tajuplné ostrovy odcházejí!“

Bouchly dveře.

Venku v povětří pluly na oceánu oblohy jasné hvězdy.

„Čert aby se v tom vyznal!“ Jim zavěťřil na sever, Jim zavěťřil na jih. „Kde je bouřka? Ten ničema obchodník jí slíbil. Já prostě chci vidět, jak mi blesk proletí nohavicí!“

Will si nechal větrem čechrat, upravovat a hladit oblečení, tváře i vlasy. Po chvíli mdlým hlasem řekl: „Do rána je tady.“

„Jak to víš?“

„Cítím to v kostech. Ty to vědí.“

„Bezva!“

Jima hnal vítr pryč.

Z Willa se stal podobný papírový drak a vznesl se za ním.

KAPITOLA 3

Charles Halloway sledoval, jak hoši v dálce mizí, a potlačil v sobě náhlé nutkání připojit se k nim, přidat se do houfu. Dobře věděl, co s nimi vítr dělá, že je unáší na spoustu tajných míst, která už příště tak tajná nebudou. Kdesi v jeho nitru se truchlivě převrátil jakýsi stín. Člověk musí s takovouhle nocí držet krok, aby ho netrápil smutek.

Podívej! říkal si v duchu. Will běží jen tak, aby běžel. Jim zase proto, že sleduje něco před sebou.

A přitom kupodivu oba běží spolu.

Jak to vysvětlit, lámal si Charles Halloway hlavu a procházel budovou knihovny, zhasínal, zhasínal a zhasínal. Máme to napsané v rýhách palců a prstů? Proč někteří lidé jen fidlají a cvrkají jako kobylka luční, třepotají tykadly, jsou jedna velká ganglie, která se co chvíli zauzlí, napevno i volně. Po celý život se cpou, potem rosí své rty, oči jim svítí, a to už od kolébky. Caesarovi hubení a hladoví přátelé. Kdo jen stojí a dýchá, živí se tmou.

Jim, ježatý jako ostružiní a svědivý jako plevel.

A Will? To je poslední broskvička vysoko v letní koruně stromu. Jsou hoši, nad nimiž by člověk zaplakal. Má z nich dobrý pocit, dobře vypadají, jsou dobří. To ovšem neznamená, že nečurají z mostu anebo že si v levném zboží příležitostně nepřivlastní ořezávátka, to ne. Ale když je člověk vidí jít kolem, ví, jací budou celý život: zažijí ústrky, bolest, rány, modřiny a pokaždé se budou divit, jak se to přihodilo, proč to tak je. Jak je možné, že se to děje jim?

Zato Jim, ten ví, že se takové věci dějí, sleduje je, vidí je od začátku do konce, líže si ránu, kterou čekal, a nikdy se neptá proč:

on to prostě ví. Ví to odjakživa. Kdosi už to věděl před ním, kdosi, kdo měl za kamarády vlky a se lvy vedl noční rozpravy. Jim to v žádném případě neví rozumem. Ví to jeho tělo. A zatímco Will si na nejnovější škrábanec váže obvaz, Jim mizí, kličkuje, uskakuje před ránou, která určitě přijde, aby ho srazila.

A tak je tu máme, Jim běží pomaleji, aby držel krok s Willem, Will běží rychleji, aby držel krok s Jimem. Jim rozbije dvě okna v domě, kde straší, protože je s ním Will, Will rozbije jedno, ačkoli by normálně nerozbil žádné, protože se na něho dívá Jim. Panebože, jak my si vzájemně hněteme hlínu, z níž jsme stvoření! To je přátelství – každý z nás přebírá roli hrnčíře, aby zjistil, jak dokáže vytvarovat toho druhého.

Jim a Will, říkal si v duchu Charles Halloway, každý jiný. Jen si běžte. Jednou se k vám připojím...

Dveře knihovny se rozlétly a zabouchly.

O pět minut později vešel Charles Halloway jako každý den do malého výčepu na jednu skleničku a právě v tu chvíli zaslechl, jak tam kdosi říká:

„... dočetl jsem se, že když vynalezli alkohol, Italové si mysleli, že to je přesně ta věc, na kterou se těšili už celou věčnost. Elixír života! Věděli jste o tom?“

„Ne.“ Barman stál zády.

„Jasně,“ pokračoval mluvčí. „Destilovalo se víno. V devátém, možná v desátém století. Vypadalo to jako voda. Ale páliło jako čert. Myslím tím nejenom v puse a v žaludku, dalo se to i zapálit. A tak si mysleli, že smísili vodu s ohněm. Ohnivá voda, *elixir vitae*, na mou duši. A možná že měli docela pravdu, když ji považovali za všelék, za věc, co dokáže divy. Dejte si skleničku!“

„Já ji nepotřebuju,“ řekl Halloway. „Ale někdo ve mně ano.“

„Kdopak?“

Ten kluk, kterým jsem býval kdysi, říkal si v duchu Halloway, ten, co na podzim běhá v noci po chodníku jako spadlé listí.

Ale tohle říct nemohl. A tak se napil se zavřenýma očima a poslouchal, jestli se ten stín v něm obrací zas zpátky a šelestí v hlubokých vrstvách navršených ke spálení, ale nikdy nespálených.

KAPITOLA 4

Will se zastavil. Byl pátek večer a on se díval na město.

Když se ozval první z devíti úderů velikých hodin na budově soudu, vypadalo to, že v celém městečku se ještě svítí a v krámech se čile obchoduje. Ale jakmile poslední, devátý úder všem zatřásl plombami zubů, holiči odhodili bílé pláštěnky, zákazníci přepudrovali a poklusem vyprovodili z krámu. Mixér v bufetu přestal syčivě šumět jako klubko hadů, utichl hmyzí bzukot neonů a ta ohromná blyštivá plocha obchodu s laciným zbožím, s miliony kovových, skleněných a papírových úlovků, čekajících na chtivé rybáře, se najednou octla ve tmě. Stahovaly se žaluzie, bouchaly dveře, klíče se skřípavě otáčely v zámcích, lidé spěchali pryč a v patách jim utíkala spousta myší z odpadu.

Prásk! A byli pryč!

„Páni!“ vyjekl Will. „Lidi se ženou, jako by si mysleli, že bouřka už je tu!“

„Vždyť taky je!“ křičel Jim. „*My!*“

Hlučně dusali přes železné mříže, ocelové poklapy, kolem tuctu neosvětlených krámů, tuctu zpola osvětlených a tuctu zahalených temnotou. Ve městě bylo mrtvo. Když zahýbali za roh u obchodu s doutníky, zahlédli ve tmě dřevěného indiána: stál sám.

„Hej!“

Pan Tetley, jeho majitel, vykoukl indiánovi přes rameno.

„Vystrašil vás, co, kluci?“

„Vůbec ne!“

Ale Will se třásl, cítil, že se studený příboj neznámého deště sune prérií, jako by měl udeřit na opuštěný břeh. Až tohle město